

GONIEC KRAKOWSKI

ODDZIAŁY: WARSZAWA, Krak. Przedmieście 9. —
NOWY SĄCZ, Jagiellońska 29. — SOSNOWIEC, ul.
Piłsudskiego 8. ZAKOPANE Krupówki.
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Rok II.

Nr. 3.

Kraków, Czwartek 4 stycznia 1940 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję ręko-
pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej.

Złagodzenie doli najbiedniejszych.

Normalizacja wypłat zapomóg dla bezrobotnych.

Żydzi nie mają prawa do zapomogi.

Kraków, 4 stycznia.

Jednym z najdotkliwszych skutków wojny jest klęska bezrobocia. Klęska ta nie ominęła także i ziem polskich, gdzie i przed wojną bezrobocie dawało się nieraz dotkliwie we znaki. Zwalczanie tej klęski należy do najważniejszych problemów, od których rozwiązania wiele zależy.

Generalny Gubernator okupowanych obszarów polskich dr. Frank wydał w dniu 16 grudnia ub. r. rozporządzenie, które reguluje udzielanie zapomóg bezrobotnym. Według tego rozporządzenia zdolni do pracy, będący bez własnej winy bezrobotnymi mogą otrzymywać od Urzędu Pracy zasiłek, lecz pretensja prawna do zapomogi dla bezrobotnych nie istnieje.

Zapomogi nie otrzymują robotnicy rolni, jak również osoby poniżej lat 18 i powyżej lat 60, chyba że wykonują pracę obowiązkową. W wypadkach wyjątkowych szef okręgu może również i robotnikom rolnym przyznać prawo do zapomogi. W każdym razie wyłączeni od zapomóg są Żydzi. W wypadkach stwierdzenia niedzielnego życia Żydów należy odsyłać do żydowskich organizacji opieki.

Otrzymujący zapomogę dla bezrobotnych podlega jednak obowiązkowi pracy użyteczności publicznej, od której wykonania zależy wypłata zapomogi. Prace użyteczności publicznej należy stosować w tych wypadkach, gdy praca ta nie wymaga zastosowania wolnego stosunku pracy, lub gdy pracy tej nie można wykonać drogą obowiązkowego zatrudnienia.

Zapomoga dla bezrobotnych składa się z zapomogi zasadniczej i dodatku rodzinnego, który wypłaca się pobierającemu zapomogę. Dodatek rodzinny odpada w tym wypadku, jeśli osoba, pozostająca na utrzymaniu otrzymującego zapomogę, zostaje pociągnięta do pracy obowiązkowej i z tego tytułu otrzymuje prawo pobierania zapomogi zasadniczej.

Zapomoga zasadnicza wynosi najwyżej 9 zł. tygodniowo, dodatek rodzinny dla pierwszego członka rodziny 4,20 zł., a dla każdego dalszego członka rodziny najwy-

żej 2,40 zł. Wysokość wypłacanej zapomogi nie może w żadnym wypadku przekraczać sumy, jaką zarobiłyby otrzymujący zapomogę pracując normalnie. Jeśli otrzymujący zapomogę pracuje w skróconym czasie pracy — może otrzymywać dalej za pomogę, ale wówczas potrąca mu się od powiednią kwotę z zapomogi. Potrąca mu się również ewentualne dochody uboczne. Każdy pobierający zapomogę traci bezwzględnie prawo do jej otrzymywania, jeśli odmówi przyjęcia zaoferowanej mu pracy.

Wysokość zapomogi w ramach powyższych przepisanych ustala szef okręgu, może on również ustalić kwotę maksymalną, która nie może być przekroczona suma zapomog, zasadniczej i dodatku rodzinnego. Szefowi okręgu przysługują także i inne uprawnień, przepisane powyższymi rozporządze-

niem. Wszelkie inne rozporządzenia utraciły swoją moc obowiązującą z chwilą ukazania się powyższego rozporządzenia tj. z dniem 16 grudnia.

* * *

Rozporządzenie o wypłacie zapomóg dla bezrobotnych reguluje jeden z najważniejszych problemów współczesnych. Skutkiem działań wojennych wiele warsztatów pracy zostało zniszczonych, względnie musiano wstrzymać swoją działalność. Wielu ludzi znalazło się bez środków do życia. Rozporządzenie o wypłacie zapomóg w dużej mierze złagodzi los ludzi najbardziej dotkniętych wojną i umożliwi im przetrwanie najgorszego okresu czasu, dopóki warunki nie unormują się na tyle, że każdy znajdzie odpowiednią dla siebie pracę.

Nowa klęska nawiedziła Turcję

Setki domów leży w gruzach.

Istanbul, 4 stycznia. — Ponowne trzęsienie ziemi, jakie miało miejsce w godzinach popołudniowych dnia 2 stycznia b. r., pociągnęło za sobą zawałenie się 184 domów w Yozgad i najbliższej okolicy tej miejscowości. Dotychczas nie udało się stwierdzić wysokości strat i liczby ofiar w ludziach.

Wskutek powodzi w miejscowościach Bo likesir, Brussie, Isnid i Adabazar ogółem runęło w gruzach 336 domów, natomiast 300 domów ułożyły wezbrane wody rzek, zaś pozostałe domy w liczbie 662 stały się niezdadne do zamieszkania.

Napór wód zniszczył ponadto szereg mostów.

Istanbul, 4 stycznia. — Jak donoszą, w ub. środę miało miejsce nowe trzęsienie ziemi w Anatolii, tym razem na południe od Erzinaczan. W ostatnim wypadku uległo całkowitemu zniszczeniu 10 wsi.

Statystyka strat.

Istanbul, 4 stycznia. Tymczasowe zestawienie liczby ofiar, które pociągnęła za sobą wielka katastrofa trzęsienia ziemi w Anatolii wykazuje na podstawie urzędowych doniesień i uzupełnień korespondentów dzienników istambujskich 13 tysięcy zabitych i 3 do 4 tysięcy rannych w miastach i powiatach Siwas, Amasia, Refalise, Ordu, Tokat, Kemah, Erbaa, Niksar, Gueumuschan, Kiresuen (Giresun), Jozgad i Susehehr. Straty w mieście Erzingan nie zostały jeszcze dokładnie zestawione. Poblężne jednak obliczenia pozwalają przypuszczać, że w mieście tem poniosło śmierć nie mniej jak 14 tysięcy osób. Roboty około usunięcia gruzów trwają w

dalszym ciągu. Pozbawieni dachu mieszkańcy okolic dotkniętych trzęsieniem ziemi oraz ranni zostali rozesłani do różnych miejscowości całego kraju, gdyż okolice nawiedzone tą klęską są tak straszliwie zniszczone, iż nie można myśleć o przetrwaniu na tych terenach zimy.

— 0 —

Ołbrzymie szkody wyrządził huragan w Portugalii.

Lizbona, 4 stycznia. — Szalejąca od nocy sylwestrowej huraganowa burza połączona z oberwaniem chmury wyrządziła ołbrzymie szkody na polach i zniszczyła wiele domów. Potłom wody na rzece Tejo (która od 20 lat nie wylewała), osiągnęła wysokość 21 metrów ponad stan normalny. Ołbrzymia przestrzeń prowincji Alentejo została zalana. Połączenia kolejowe i pocztowe uległy przerwie. Zginęło wiele osób.

— 0 —

Władze zachodnie chcą cały świat wciągnąć do wojny.

Ciekawe wywody rosyjskiego dziennika.

Moskwa, 4 stycznia. Pismo „Krasnaja Swesda” pisze: „Anglia i Francja nie tylko są zainteresowane w wojnie, ale życzą sobie jej przedłużenia i rozciągnięcia do maksimum. Plan sprowokowania wojny we wschodniej Europie nie daje im spokoju.

Jeśli dowództwo armji francuskiej i angielskiej stosuje taktykę odwiekiania starcia na froncie zachodnim, to opiera się taktyka ta na założeniu oszczędzania własnych sił aż do chwili, w której dyplomatom uda się całą Europę, a następnie cały świat, uwikłać w wojnę. Gdyby angielsko-francuskie dowództwo miało choć trochę nadziei odniesienia zwycięstwa, wówczas nie odstraszyłaby go od zarządzenia natychmiastowego ataku nawet ewentualność wielomilionowych strat w żołnierzach na „wale zachodnim”. Ale angielsko-francuskie dowództwo nie ma wcale tej nadziei.

Z tych faktów wynika, że wszystkie usiłowania aliantów zmierzają do rozciągnięcia wojny. Alianci nakłonili Finlandję do wypowiedzenia wojny Rosji w nadziei, że

pożar wojny obejmie także i Europę północną. Chcą oni wpędzić w wojnę państwa skandynawskie i bałkańskie i wreszcie doprowadzić do tego, że cały świat zostanie wciągnięty w ich politykę, rozmiłowana w wojnę.”

— 0 —

Angielskie „plany wygłodzenia” krzywdzą państwa neutralne.

Waszyngton 4 stycznia. — W piśmie „Washington Daily News” ukazał się artykuł dawnego lekarza sztabu generalnego dr. Hugles’a Cumming’a, w którym autor dowodzi, że wojna, wywołana przez Anglię krzywdzi w pierwszym rzędzie państwa

Słaba działalność artyleryjska i wywiadowcza.

Berlin, 3 stycznia. — Naczelna Komenda Armji Niemieckiej donosi:

Na froncie zachodnim jedynie słaba działalność artylerji i oddziałów wywiadowczych, jak również loty wywiadowcze i strażnicze nad linią graniczną.

Próba nalotu angielskich trzech samolotów bombowych typu Vickers-Wellington na zatokę niemiecką nieszkodliwiono przez zestrzelenie tychże przy pomocy trzech niemieckich samolotów typu Messerschmitt.

Po stronie niemieckiej nie zanotowano żadnych strat.

neutralne, ponieważ nie są one w stanie zapobiec dezorganizacji swoich planów gospodarczych w tym stopniu, co państwa prowadzące wojnę. Dr. Cumming powrócił właśnie z Europy i w artykule swoim przedstawił przerażający obraz stosunków zdrowotnych w wielu neutralnych państwach europejskich. Powodem tego stanu rzeczy jest, zdaniem dr. Cumminga, złe odżywianie się ludności, wynikłe skutkiem angielskiej blokady.

— 0 —

Naród słowacki na własnym gospodarstwie.

Bratysława, 4 stycznia. Prezydent republiki słowackiej dr. Józef Tiso wygłosił przez radio przemówienie, w którym zaznaczył, że naród słowacki wywalczył sobie w r. ub. to, o czym marzyły liczne pokolenia Słowaków. „Naród słowacki odzyskał swoją ojczyznę. Walkę o prawa naszego narodu, którą prowadzili przez całe stulecia najlepsi posród nas, doprowadziliśmy do końca. Jesteśmy teraz w swoim własnym domu i mamy swoje własne imię, żyjemy i pracujemy teraz dla siebie samych.”

Nie może nas już wprowadzić w błąd zagraniczna propaganda, zmierzająca do uwikłania nas w obce interesy, nie może również wpływać na nas niezadowolenie dawnej Czecho-Słowacji, która straciła możność nabicia nas i zdradzania naszego narodu w imię obcych interesów. My, którzy szukaliśmy nie tylko dla nas, ale dla przyszłości narodu, naturalnych praw i samodzielnego życia, uznajemy w pełnym zrozumieniu doniosłości radośny fakt: naród słowacki jest u siebie w domu, Republika Słowacka jest jego ojczyzną, jego wolną i niezawisłą ojczyzną.”

— 0 —

Uznanie dla samolotów „Messerschmitt”.

Oplnia dziennika norweskiego o ciężkiej porażce lotnictwa angielskiego.

Oslo, 4 stycznia. — Nawiązując do starcia, jakie miało miejsce nad zatoką Helgolandu między bombowcami angielskimi a niemieckimi samolotami myśliwskimi — stwierdza „Morgenposten”, że samoloty angielskie typu „Vickers-Wellington” wykazały wprawdzie wielkie zalety, jeśli chodzi o odbywanie dalekich lotów, jednak — jak to zresztą stwierdzają fachowcy neutralni — nowe dwumotorowe niemieckie „Messerschmitty-110” muszą istotnie być bronią bardzo groźną. Ta opinia pokrywa się zresztą z wynikami, osiągniętymi w bitwie powietrznej nad zatoką Helgolandu w okresie Bożego Narodzenia, a obecnie ten fakt został ponownie potwierdzony.

— 0 —

Zasadnicze porozumienie w sprawie ustalenia granicy mongolsko-mandzurskiej.

Tokio, 4 stycznia. Ministerstwo spraw zagranicznych zakomunikowało, że między Japonją i Mandżukuo z jednej strony, a Rosją i Mongolją zewnętrzną z drugiej strony, doszło do zasadniczego porozumienia celem zwołania mieszanej komisji, która zajęła się ustaleniem granicy i zażegnaniem zatargów granicznych.

Nad szczegółami toczą się jeszcze pertraktacje. Jak dowiadujemy się, konferencja zwołana do Charkowa, ma zająć się przygotowaniem planów dla komisji granicznej, aby ta na wiosnę mogła rozpocząć swoją działalność.

JAK ZGINĘŁO PAŃSTWO POLSKIE skutkiem zdrady Anglii

Reportaż Rudolfa Stache.

Uciekający władcy dzielą się zapasami dewiz.

Bagaż uciekającego rządu były wprost niezmiernie liczne.

Z raportu rumuńskich władz dowiadujemy się, że w niedzielę 17. września przekroczyli granicę pod Kutami czterysta samochodów z bagażami członków rządu. Tej samej niedzieli o godz. 19.30 opuścili ci władcy ziemie polską. W godzinach wieczornych, kiedy pogłoski o zbliżaniu się nieprzyjaciela stały się coraz powszechniejsze, ludzie, którzy jeszcze niedawno tętno zachęcali lud polski do wytrwania, teraz stracili wszelkie skrupuły. Aż tak, chociaż wszyscy byli oficerami, to jednak zrezygnowali z przeciwdziałania się wrogowi i na krótką wiadomość, że grozi niebezpieczeństwo, rzucili się w popiołu na most nad graniczną rzeką — Czeremoszem. W tej samej godzinie, w której polski robotnik i chłop krwawił się nad Wisłą w obronie interesów angielskich, jego dowódcy, rzucający dawniej tak chętnie błyszczące frazesy o cnotach żołnierskich o odwadze i dzielności, uciekli zagranicę.

Hulanki w Rumunji.

Był to obóz ludzi, którzy jeszcze teraz oświadczały, że chcą zdobyć Niemcy! Ale wreszcie w niektórych wśród uciekinierów partach nastrojów poprawił się. Przebywając w Rumunji nie obawiali się, że będą zmuszeni do ucieczki na front.

Józef Beck, niegdyś członek polskiego rządu, oświadczył gotowość w imieniu „rządu” polskiego, zaproszenia korpusu dyplomatycznego, akredytowanego w Warszawie na zebranie, które miało się odbyć na neutralnym terenie dn. 18. września o godz. 11 przed południem. Na zebraniu tem miał on udzielić wyjaśnień. Władze rumuńskie zgłosiły jednak protest i nie pozwoliły na to, aby Józef Beck rozszerzał nowe kłamstwa angielskie wśród dyplomatów.

Mościński zamieszkał w rezydencji arcybiskupa w Czerniowcach. Ministrowie zamieszkali w hotelach. Żyli w dobrobycie. Rumuńscy dziennikarze pisali wielokrotnie o zachowaniu się dawnych polskich władców. W jednym z tego rodzaju dokumentarnych sprawozdań czytamy:

Portfele wypchane dolarami.

„W przeciwieństwie do zwyczajnych uciekinierów elita warszawska po przybyciu na Bukowinę posiadała portfele wypchane dolarami i guldenami holenderskimi. B. minister Beck podczas swego pobytu w Czerniowcach płacił rachunki tylko dolarami. Kelnerom w hotelu i służącym w pałacu arcybiskupim dawał on napiwki od 5 dolarów wzwyż”.

Byłoby wskazaniem przypomnieć przy tem marnotrawstwo władców polskich o utrudnieniach, które w zakresie skarbu państwa w ostatnich miesiącach w Polsce. Dewizy zostały przymusowo ściągnięte przez władze. Dekrety władz wyciągały z ludności wszelkie zasoby pieniężne. Nazywało się to, że sumy te są potrzebne do przeprowadzenia zakupów dla armii. W rzeczywistości nie wiedział nikt, co działo się z temi pieniędzmi. Teraz okazało się, że te zapasy dewiz podzielili między siebie władcy Polski. Korespondencja bukareszteńska jest tego dowodem.

Guldeny, dolary i funty były do dyspozycji takich ludzi jak Śmigły czy Beck. A przecież była to własność spłodzonego ludu polskiego, własność, którą teraz lekkomyślnie marnotrawiono.

Angielskie radio skompromitowane.

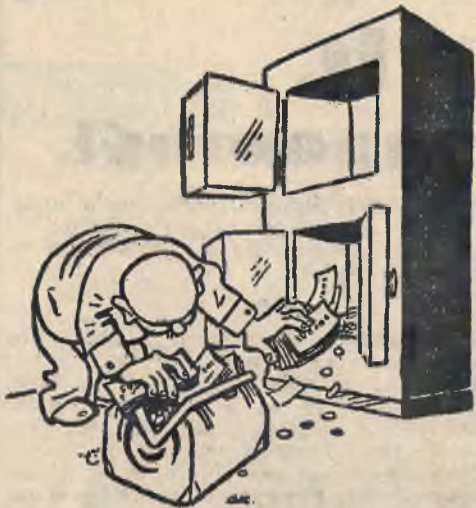
Niewolniczo posłuszny Anglii Marszałek Rydz-Śmigły, który opuścił swoją armię już pierwszego dnia wojny, otrzymał w tych dniach imponującą pomoc z Anglii. Oto gdy bowiem wiadomość o ucieczce Rydza-Śmigłego znana była w całej Warszawie, wówczas przemówiło radio angielskie i doniosło co następuje: „Ambasador polski w Londynie jest upoważniony do zdementowania pogłosek, według których Marszałek Rydz-Śmigły miał uciec do Rumunji. Rydz-Śmigły znajduje się w dalszym ciągu wraz ze swym sztabem generalnym w Polsce i kieruje nadal operacjami wojennymi”.

Wiadomość ta została ogłoszona w tym samym czasie — dnia 28 września o północy — w tej samej godzinie, kiedy Rydz-Śmigły został internowany przez władze rumuńskie, na własne jego życzenie, w Craiovie. Wiadomości, które zostały podane przez neutralnych korespondentów prasy „Politika” i „Vreme” wykazują, że komunikat angielski był w zupełności sfałszowany. Korespondenci ci donieśli wkrótce

potem o zainstalowaniu się Rydza-Śmigłego w jego nowym schronieniu.

Polacy chcą zastrzelić Śmigłego.

Gdy wiadomość o ucieczce Śmigłego stała się powszechnie znana, wówczas oficerowie polscy powzięli plan odszukania Śmigłego w jego siedzibie w Rumunji i zastrzelenia go. Policja rumuńska uniemożliwiła przeprowadzenie tego planu. Mościński, któ-

głego w jego siedzibie w Rumunji i zastrzelenia go. Policja rumuńska uniemożliwiła przeprowadzenie tego planu. Mościński, któ-

ry przypomniał sobie, że posiada w Szwajcarii, jeszcze od r. 1908 dom, skutkiem czego jest obywatelem Szwajcarii, obrał sobie za tymczasową siedzibę miejscowość Sicz we wschodnich Karpatach. Józef Beck, „człowiek z dolarami” wcale dobrze się poczuł w Słanec. Potem jednakże doszedł do przekonania, że lepiej będzie się schronić przed ewentualnym zamachem w sanatorium.

Wojna, którą oni spowodowali, dla nich już się zakończyła. Lawina nieszczęść, którą oni uruchomili — spadła tylko na złupiony przez nich lud. Wzburzenie polskich żołnierzy i oficerów wyszło na jaw także i na granicy węgierskiej. Żołnierze wojsk polskich, którzy przekroczyli granicę węgierską, zostali przez Węgrów rozbrojeni. Fakt ten wywołał wśród nich ogólne przygnębienie. Korespondenci prasy budapeszteńskich otrzymali od tych żołnierzy następujące wyjaśnienia:

„Pokazywano nam w wojsku fotografie jakiegoś zburzonego miasta i powiedziano nam, że to jest ostatnie zdjęcie Berlina. — Anglicy mieli obsadzić całe Niemcy. Gdy prowadzono nas do granicy węgierskiej — wyjaśniano nam, że jest to koniecznością, gdyż mamy połączyć się z armią węgierską i razem pomaszerować na Niemcy. Tylko na skutek takich perswazyj zgodziliśmy się na opuszczenie Polski”.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Miesiące pełne przygód.

Okręt pasażerski „St. Louis” wracając do ojczyzny — mimo mrozu i burz — przedostał się do Hamburga.

Hamburg, 4 stycznia. W dzień Nowego Roku przybył do Hamburga, po wielomiesięcznej nieobecności, motorowiec towarzystwa „Hapag” — „St. Louis”. Władomość o przybyciu do portu macierzystego ostatniego z pięciu wielkich okrętów pasażerskich, obsługujących linię Hamburg—Ameryka, pozostającego pod dowództwem kapitana Gustawa Schroedera, wywołała olbrzymią radość nie tylko w Hamburgu, ale i w całych Niemczech.

Powrót ten był ponownym dowodem wielkiego doświadczenia morskiego i marynarskiej odwagi. Niemiecki okręt uniknął ataków nieprzyjacielskich i znajduje się w bezpiecznym porcie. Załoga okrętu „St. Louis” przeżyła kilka miesięcy, oblatujących w wielkie wydarzenia. Przeżyła te ilustruje następujące sprawozdanie:

W maju ub. roku okręt „St. Louis” opuścił Hamburg, udając się do Hawanny. Na pokładzie znajdowali się żydowscy emigranci, którzy jednak nie mogli w Hawanie udać się na ląd, ponieważ rząd kubański wzbraniał się wydać im wizy wjazdowe. Wobec tego okręt wyruszył w dalszą drogę, zamierzając dotrzeć do Antwerpii. W Antwerpii żydowscy emigranci wysiedli na ląd, poczem mieli być rozdzieleni na rozmaite państwa europejskie. Okręt „St. Louis” został następnie skierowany do Nowego Jorku, poczem miał służyć do celów wycieczkowych, stosownie do programu, ustalonego przez zarząd towarzystwa. Podróż wycieczkowe wypadły na

miesiące lipiec i sierpień.

Wybuch wojny zaskoczył okręt w Nowym Jorku. Kapitanowi Schroederowi udało się opuścić Nowy Jork i dotrzeć do jednego z portów neutralnych. Już w dn. 27 września większa część załogi powróciła, na pokładzie parowca „Oceana”, do Hamburga.

Na pokładzie „St. Louis” pozostało 48 ludzi załogi pokładowej i maszynistów. — Przyjęcie, jakiego okręt niemiecki doznał w porcie neutralnym było bardzo przyjazne. Z końcem grudnia wyruszone w drogę powrotną do Hamburga. Podróż trwała wiele dni. Panowała fatalna pogoda. Nad pokładem przechodziły wielokrotnie burze śnieżne, ale poza tem podróż minęła szczęśliwie. W dniu Nowego Roku okręt dotarł do Hamburga. Na pokładzie odbyło się małe przyjęcie, podczas którego kierownik ruchu firmy „Hapag” dr. Hoffmann, w krótkim przemówieniu wyraził swoje uznanie i podziękowanie kapitanowi i dzielnej załodze okrętu „St. Louis”.

Rosyjski okręt wojenny zbombardował fiński fort nadbrzeżny.

W dniu 2 stycznia nie było ważniejszych wydarzeń na froncie fińskim.

Helsinki, 4 stycznia. — Według doniesień fińskiego komunikatu wojskowego. Pierwszy dzień nowego roku upłynął na utarczках straży przednich i ogniu artyleryjskim na półwyspie Karelikim. Poza tem było stosunkowo spokojnie. Na granicy wschodniej toczyły się walki na odcinku frontu w pobliżu jeziora Ladoga.

Wielokrotne ataki na Aitoloki i Kuhmo zostały przez Finów odparte. Na innych odcinkach frontu zamotowano jedynie działalność wywiadowczą i ogień artyleryjski.

Rosyjski okręt wojenny „Revolucja październikowa” zbombardował nadbrzeżny fort pod Koivisto. Poza żywioną działalnością rosyjskich samolotów dzień na wybrzeżu upłynął spokojnie. Rosyjscy lotnicy przeprowadzili m. in. ataki powietrzne na Turku (Abo) i Oulu (Ule-

berg). Fińskie samoloty miały zestrzelić kilka samolotów rosyjskich.

Sztab leningradzkiego okręgu wojskowego donosi, że na froncie fińskim nie wydarzyło się w dniu 2 stycznia nic szczególnego. Z powodu złej pogody rosyjskie samoloty ograniczyły się do lotów wywiadowczych.

Stawy, mocą które mają ulec ograniczeniu nadzwyczajne pełnomocnictwa prezydenta w okresie, kiedy kongres się nie zbiera. W ustawie ma być klauzula, zobowiązująca prezydenta do zwołania kongresu przed zamierzonym ogłoszeniem stanu wyjątkowego.

Zapowiedź projektu ustawy o ograniczeniu władzy Roosevelta.

Waszyngton, 4 stycznia. — Jak donosi „Associated Press”, poseł stronnictwa republikańskiego Kean ma wnieść na najbliższym posiedzeniu kongresu projekt u-

Skape włości z fińskiego terenu wojny.

Oddziały rosyjskie posuwają się naprzód.

Helsinki, 4 stycznia. — W związku z trudnościami, spowodowanymi śnieżną oraz wskutek przerwy połączeń telefonicznych, napływały bardzo słabo wiadomości z północnego odcinka frontu fińskiego. W okręgu Petsamo panują obecnie silne mrozy, przekraczające —40 st. Oddziały sowieckie grupy Murmańsk posunęły się o 100 km po drodze wzdłuż brzegu oceanu Lodowatego i obecnie znajdują się na południe od miejscowości Pitkajärvi. Jak donoszą, mieli Rosjanie umocnić swe pozycje. Działalność bojowa ograniczała się do patroli na nartach, oraz do lotów wywiadowczych. Według wiadomości nadchodzących z Finlandji północnej, mieli Rosjanie wysłać transporty wojsk drogą morską z Murmańska przez Liinahamari do Petsamo.

Ścisła neutralność.

Przyczynę obecnej wojny widzi Danja w traktacie wersalskim.

Kopenhaga, 4 stycznia. — Z racji nowego roku min. Stauning wypowiedział się w sposób jasny zarówno drogą radiową jak i na łamach prasy.

Zgodnie z jego wywodami przyczyną obecnej wojny należy doszukiwać się również w traktacie wersalskim, którego postanowienia stały się przyczyną stałych niepokoiów.

Jeżeli chodzi o zadania, jakie Danja ma do rozwiązania, to utrzymanie neutralności państwa — oświadczył minister — należy postawić na pierwszym miejscu. Jeżeliby wojna miała się przedłużać, to Danja będzie zmuszona wprowadzić nie tylko racjonalizację, ale wydać szereg zarządzeń, które w porównaniu z dotychczas wydanymi będą uważane za dziecinną zabawę. Znaczne ograniczenia, wzrost bezrobocia, zużycie i niedza wśród ludności, powołania nowych roczników do oddziałów bezpieczeństwa, ponowna podwyżka podatków, byłyby rzeczą konieczną.

W prasie kopenhaskiej podkreśla się, że w związku z rozpoczęciem roku, mówiono w Niemczech nie o pokoju, ale o pokonaniu Anglii, jako zasadniczym celu wojny. Noworoczny apel Führera przyniósł plama na czołowych miejscach.

Apel do Argentczyków o naprawę krzywdy.

Buenos Aires, 4 stycznia. W związku z 107-letnią rocznicą haniebnego napadu Anglików i zajęcia przez nich Manilli, obecnie padło hasło jedności w celu odzyskania wysp Falklandzkich. Tekst wezwania szczegółowo omawia wypadki historyczne, m. in. jak to w okresie pokojowym wydał brytyjski komendant floty Onslow rozkaz usunięcia flagi argentyńskiej. W wyniku gwałtu Anglików zmuszony został argentyński komendant Pinedo do uległości.

Wszystkie organizacje argentyńskie zostały wezwane do usilnej i niezłomnej akcji, mającej na celu naprawienie wszelkimi legalnymi środkami krzywdy, wyrządzonej przed przeszło 100 laty.

Szczególna sposobność.

Dolar lekarstwem na dumping.

Nowy Jork, 4 stycznia. — Jak donosi znane pismo gospodarcze „United States News” — nie spełniły się dotychczas nadzieje amerykańskie, bowiem nawet częściowe nie udało się pokryć zapotrzebowania rynków zapotrzebowania niemieckiego w Ameryce łacińskiej, które zaważowały wskutek wybuchu wojny.

Obecnie czyni Anglia daremne wysiłki przez popieranie regularnego wywozu i przez obniżkę cen przy pomocy zdevaluowanego funta angielskiego, chcą ten tośkim ze Stanów Zjednoczonych i zalecając go jako „złoty interes”.

Dziennik wyraża nadzieję, że dzięki pożytkom dolarowym i niezagrażonym nieczem możliwościom żeglugowym, uda się Amerykanom wyjść na spotkanie konkurencji brytyjskiej.

Śmierć czyha na jadących do Anglii.

Sztokholm, 4 stycznia. — U wschodnich wybrzeży Anglii zdarzył się wypadek zatonięcia okrętu szwedzkiego. Oto parowiec „Lars Magnus Trozelli” (1.400 ton), jadąc z Norkeping wpadł na minę i zatonął.

Siła eksplozji na okręcie była tak wielka, że rozrzucał okręt w jednej chwili zatonał. Z spośród licznej załogi zostało uratowanych jedynie 10 marynarzy, których zabrali na pokład, znajdujący się niedaleko statek handlowy. Pozostali marynarze zginęli.

Uratowani rozbitkowie przybyli onegdaj do Bergen, gdzie u władz portowych złożyli sprawozdanie o zatonięciu okrętu.

Port amsterdamski całkowicie opustoszał.

Są to skutki angielskiej wojny na morzu, sprzeciwiającej się prawu międzynarod.

Antwerpja, 4 stycznia. — Wpływ działań wojennych na ruch portowy w Antwerpii określany jest jako katastrofalny. Wskutek wojny ograniczył się ruch statków do 1/3 stanu przedwojennego.

W czasach normalnych było nasilenie ruchu w porcie zwłaszcza zaś okrętów regularnie kursujących — bardzo silne, o czym świadczą dane cyfrowe. Kiedy bowiem poprzednio tonaż przybywających w roku 1938 okrętów wynosił 24,144,705 ton, to w roku ubiegłym spadł do 17,670,000 ton, co równa się 73.8 proc. ton netto. W związku z ograniczeniem normalnej komunikacji okrętowej oraz wobec zbyt długiego przetrzymywania statków w portach kontrolnych mocarstw nieprzyjacielskich nastąpiła w tym względzie całkowita zmiana na gorsze. Regularna służba komunikacyjna ogranicza się do 50 proc., aczkolwiek towarzystwa okrętowe czynią wysiłki, aby mimo ustawicznie występujących poważnych trudności, utrzymać stałą komunikację.

Dalsze dotkliwe odciosy dla portu, wynikające z nowych zarządzeń Anglii i Francji, zmierzających do uniemożliwienia eksportu towarów niemieckich, które to towary bywają po większej części kierowane tranzytem przez Belgję. Dytrygowane

przez port w Antwerpii towary niemieckie stanowią 38.40 proc. ogólnego wywozu.

W ciągu trzech pierwszych miesięcy wojny (wrzesień—listopad), zaznaczył się w porcie Antwerpii silny spadek ruchu okrętowego, mianowicie: 981 okrętów z 187,724 ton w przeciwieństwie do 3,024 okrętów z 6,174,977 ton w tym samym okresie roku 1938. Oznacza to spadek o 67.6 proc. w ogólnym tonażu okrętów i 69.5 proc. w ogólnym tonażu towarów. Kiedy w roku 1938 zatrudniano w porcie: w mies. wrześniu — 57,355, w październiku — 85,494, zaś w listopadzie — 71,423, to liczba tychże spadła w roku 1939: we wrześniu — 18,989, w październiku — 28,400, zaś w listopadzie na 27,181 robotników.

Zarządzenia wojenno angielskie doprowadziły zatem do całkowitego wyludnienia portu antwerpskiego a równocześnie — jak to ma miejsce w innych państwach neutralnych — spowodowały wielkie trudności natury gospodarczej.

jest właścicielem pozostałych 60 proc. udziałów tego przedsiębiorstwa. Sprzedaż lub przekazanie okrętów St. Zjedn. organizacji komunikacyjnej, której okręty przebywają obszary objęte działaniami wojennymi nie daje gwarancji, że St. Zjednoczone nie mogą być wciągnięte w orbitę wojny. „Lusitania”, jak wiadomo, nie należała do floty St. Zjednoczonych, mimo to jednak jej zatopienie spowodowało St. Zjednoczone do uwikłania się w akcję wojenną.

Jak przed kilku dniami doniosła norweska Handels- und Schifffahrtszeitung — nie figuruje wogóle w zagranicznych wykazach towarzystwo o nazwie „North-Atlantic-Transport-Company”, które w Norwegii również nie jest znane. — W związku z tem na szczególną uwagę zasługuje stanowisko tego pisma w sprawie wiadomości, zamieszczonej przez angielskie czasopismo „Fair Play” z dnia 21 grudnia ub. r., według której pewien armator norweski miał zaproponować oddanie do dyspozycji Anglii znacznego tonażu okrętowego. Kapitał na ten cel ma pochodzić z Anglii, natomiast towarzystwo akcyjne jest norweskie, przy nieprzekraczalnym tonażu 3,000 ton, aby okręty mogły kursować pod banderą norweską. „Handels- u. Schifffahrtszeitung” oświadcza, że ta machinacja stanowi poważne obciążenie obywateli w Norwegii ustaw. W okresie poprzednio wojny zostało odnośnie ustawodawstwo celowo ulepszone, aby na przyszłość uniemożliwić wszelkie tego rodzaju machinacje. Jest rzeczą wątpliwą, czy władze norweskie powezną stanowcze kroki w wypadku, jeśli to przedsięwzięcie dojdzie do skutku.

Dziennik etwlerdza, że wspomniana afera może doprowadzić do całkowitej kompromitacji rządu i żeglugi norweskiej a niezależnie od tego może narazić sprawy morskie Norwegii na poważnie niebezpieczeństwo.

Estoński parowiec padł ofiarą miny.

Rewa, 4 stycznia. — W ostatnich dniach zatonał na morzu Północnym estoński statek „Mina” (1,173 t.) wraz z 17-osobową załogą. Prawdopodobnie przyczyną zatonięcia statku jest zetknięcie się z miną.

Grecki parowiec utknął na mieliźnie.

Ateny, 4 stycznia. — Grecki okręt-cysterna „Motorina” (2,239 ton), wiozący z Konstantynopola ładunek nafty do Aleksandrii natknął się w okolicy wyspy Chios na mieliżnę i tam pozostał. Załoga opuściła zagrożony statek.

Ze względu na święto Trzech Króli, przypadające na sobotę 6 bm., jutrzejszy numer „Gonca Krakowskiego” ukaże się w zwiększonej objętości przy cenie podwyższonej na 15 gr. — Następnym numerem ukaże się w poniedziałek dnia 8 bm.

Uprasza się o wcześniejsze zgłaszanie ogłoszeń, gdyż zbyt późno nadesłane ogłoszenia nie będą mogły ukazać się w numerze świątecznym.

Dziecko błądziło 6 dni po stepach Arizony.

San Francisco, 4 stycznia. W lasach górzyskiej okolicy Winslow, w północnej Arizonie, mały 7-letni Bruce Crozer udał się wraz ze swym ojcem na małą przejażdżkę konną. Mały siedział w siodle za ojcem. W pewnej chwili stracił równowagę z przemoczenia i spadł z konia. Ojciec tego wcale nie zanwał. Dziecko zginęło w gęstym lesie i choć ojciec całe dni godzinami go szukał, musiał wrócić do domu, by matce przynieść smutną wiadomość o zaginięciu syna. Natychmiast na drugi dzień wyruszyli druzyny, by szukać chłopca. Całymi dniami przeszukiwano całą okolicę, aż wreszcie szóstego dnia znaleziono małego Bruce, którego nważano już za zaginionego. Dziecko było tak osłabione i wygłodzone, a przedewszystkiem tak spragnione, że musiano mu natychmiast do żył wpuścić płyn, by utrzymać go przy życiu.

Mały Bruce opowiadał, że gdy znalazł się sam, próbował iść w kierunku domu po śladach ojca. Nocą krył się między skałami, by chronić się od przejmującego zimna. Do jedzenia szukał ziarna pinji, a tylko jeden raz znalazł odrobinę wody z kałuży. Często spotykał jelenie, nigdy nie natknął się jednak na niedźwiedzia, których zresztą w tej okolicy było bardzo mało. Mały nie obawiał się zupełnie zwierząt leśnych i myślał, że nic złego mu nie wyrządzi. W ostatnim dniu był już tak osłabiony, że nie mógł opuścić swego schronienia między skałami, lecz miał na tyle siły, by odezwać się na wołanie jednego z szukających go ludzi.

Ucieczka do jaskini lwa.

Kopenhaga, 4 stycznia. Dwóch urzędników wydziału kryminalnego, którzy śledzili jechali autem z Vejle do Odense zatrzymało dwóch mężczyzn z prośbą, by ich zabrali do Odense. Prośbę swą poparli tem, że są prawie zupełnie wyczerpani, by móc pieszo dojść do Odense. Urzędnicy z początku nie byli zadowoleni, później jednak zgodzili się mimo, że wygląd podróżnych wzbudził w nich nieufność. Urzędnicy zaopiekowali się swoimi gośćmi nawet w Odense, nakarmili i ubrali. W obydwóch uciekinierach rozpoznali wreszcie przestępców, których właśnie poszukiwali.

Obrożę ze światłem dla psów.

Amsterdam, 4 stycznia. W obecnych czasach z powodu zarządzeń przeciwlotniczych zaciemniania światła, w stolicy Anglii zdarzały się częste wypadki w godzinach wieczornych i w nocy, spowodowane przez psy samopas biegające po ulicach.

Władze miejskie Londynu zostały zmuszone do wydania nowych zarządzeń, by utrzymać dyscyplinę w ruchu nocy. A więc wszyscy posiadacze psów muszą z nadejściem mroku prowadzić psy na smyczy i są odpowiedzialni za szkody, spowodowane przez psy wolno biegające.

Angielski związek ochrony zwierząt kazał wykonać specjalne obroże ze światłem i sprzedaje je dla ochrony zwierząt. Władze miejscowe chcą wprowadzić przymusowe powyższe obroże dla wszystkich psów w wielkich miastach.

Diva chce mieć miedziano-złote włosy.

Rzym, 4 stycznia. Artystka filmowej Jole Barberti znużyła się nosić czarne włosy. Demonstrowała już różnego koloru włosy i gdy jej oddano do dyspozycji całą skalę barw od złotego koloru lwa aż do połysku platynowo-srebrnego, artystka zdecydowała się na kolor miedziano-złoty. Panna Jole udała się więc do fryzjerki i zażądała pomalowania włosów na obrany przez siebie kolor.

Jak bardzo przeraziła się jednak, gdy po skończonej operacji spojrzała w lustro! Jej piękne włosy stały się ognisto-czerwone, a twarz jej pokryła się plamami nieokreślonej barwy. Przez dziesięć dni musiała się poddawać zabiegom lekarskim, by twarz jej wróciła do normalnego wyglądu.

Sprawa oparła się o sąd. Oskarżona fryzjerka tłumaczyła się, że czasem retuszowała plamę, zwłaszcza, gdy nie zachowa się odpowiednich ostrożności, może nawet zaszkodzić zdrowiu. Sąd skazał fryzjerkę na zapłacenie 300 lirów kary, jako wynagrodzenie za szkody poniesione przez artystkę.

Machinacje w celu obejścia ustawy o neutralności Stanów Zjednoczonych.

W jaki sposób Anglija nabywa okręty amerykańskie?

Nowy Jork, 4 stycznia. — Przewodniczący amerykańskiego związku zawodowego marynarzy „Curran” onogaj zakomunikował, że pewne norweskie przedsiębiorstwo nabyło od St. Zjedn. 6 okrętów, które mają być przeznaczone dla Norwegii. Przy tej okazji zwrócił on uwagę amerykańskiej opinii publicznej na fakt pogwałcenia ustawy o neutralności St. Zjednoczonych.

Na szczególną uwagę zasługuje okoliczność, że towarzystwo „United-Line” jest w

40 proc. udziałowcem t. zw. towarzystwa norweskiego, natomiast nie wiadomo, kto

Katastrofa kolejowa w Japonii

Z pod gruzów wydobyto 11 zabitych i 12 ciężko rannych.

Tokio, 4 stycznia. — W ub. wtorek zdarzyła się pod miejscowością Tokorozawa (prowincja Saltama), na zachód od Tokio straszna katastrofa kolejowa. Pociąg osobowy, przepełniony pasażerami, jadącymi z uroczystości noworocznych zderzył się z pociągiem towarowym.

W toku akcji ratunkowej udało się dotychczas wydobyć z pod strzaskanych wagonów kolejowych 11 zabitych i 12 osób ciężko poranionych. Należy się liczyć z znacznie większymi stratami.

Wymiana depesz między Mussolinim a przywódcą Młodzieży Rzeszy.

Berlin, 4 stycznia. — Przywódca młodzieży Rzeszy przesłał Mussoliniemu z okazji Nowego Roku depesze z życzeniami, w odpowiedzi na którą otrzymał następujący telegram:

„Dziękuję Panu za przyjazne życzenia i składam nie mniej serdeczne życzenia Panu osobiście i Młodzieży Hitlerowskiej, która również w przyszłości będzie zawsze mile widzianym gościem Młodzieży Faszystowskiej Italji. Mussolini”.

Podobna wymiana depesz nastąpiła między przywódcą młodzieży Rzeszy a generalnym sekretarzem Partii Faszystowskiej i przywódcą Młodzieży Faszystowskiej, Ettore Muttiem.

Odnaleziono znaczną część amunicji zrabowanej w Dublinie.

Belfast, 4 stycznia. — Dalsza część zrabowanej z dublińskiego arsenału amunicji, o mianowicie 2½ tony, została ukryta w polu pod Clarnagh w hrabstwie Armagh, w północnej Irlandji, gdzie ją odnaleziono. Łącznie z odnalezioną ostatnio amunicją, oczyszczano już 23 tony z 28 ton zrabowanej amunicji.

Siedmiu sprawców rabunku amunicji przed sądem w Dublinie.

Dublin, 4 stycznia. — W ub. wtorek stanęło przed sądem okręgowym w Dublinie 7 osób, oskarżonych o dokonanie w dniu 23 grudnia ub. r. włamania do magazynów amunicji w forcie „Phönlx”.

W akcie oskarżenia prokurator wykazał, że trzech oskarżonych zostało ujętych przez żołnierzy, pełniących służbę we forcie „Phönlx”, zaś pozostali czterej zostali rozpoznani jako sprawcy przez świadków. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego odrócono rozprawę na przeciąg tygodnia.

Poważne szkody spowodowały wylewy w zachodniej Anatolji.

1000 śmiertelnych ofiar w Mustafie Kemal.

Istanbul, 3 stycznia. — Według informacji, nadesłanych przez korespondenta specjalnego gazety „Cumburlyet”, szczególnie ciężko zostało dotknięte powodziami miasto Mustafa Kemal (zachodnia Anatolja), licząco 16,000 mieszkańców.

Dzielnice miasta zostały niemal całkowicie zniszczone przez wezbrane fale rzeki Simaw. Liczbę ofiar obliczają na równo 1000 osób. Bardzo poważnie ucierpiały okoliczne wioski. Z powodu przerwy połączeń, chwilowo brak dokładnych danych. Wezbrana rzeka Simaw zmieniła dawne

koryto i zamiast do morza Marmara, wpada obecnie do strumienia Akollonia koło Brussy. Groźba powodzi jest w tych okolicach bardzo poważna. Szeręg miejscowości znajduje się w obliczu niebezpieczeństwa.

Zwłoki 60-ciu kolejarzy wydobyto z pod gruzów.

(a) Przy ul. Chmielnej 88/90 w Warszawie pod gruzami gmachu państwowej średniej szkoły technicznej kolejowej w Warszawie, w czasie działań wojennych znalazło śmierć kilkudziesięciu kolejarzy (niektórzy z rodzinami). Dotychczas z pod gruzów wydobyto 60 ofiar.

Są to: Kazimierz Gołębiowski, Stanisław Siciński, Aleksander Zieliński, Jan Burandt, Kazimierz Gliszczynski, Leon Langowski, Jan Marks, Aleksander Witkowski, Franciszek Lamczyk, Jan Grzebień, Franciszek Lewandowski — wszyscy z Torunia; Michał Kosmowski, Jan Bandurski, Michał Ławniczak, Marcin Rutkowski, Józef Gawroński, Piotr Szubert i Stanisław Witkowski — z Poznania; Jan Różański, Feliks Płonki, Marjan Kwiatkowski — ze Zgierza; Stefan Kozłowski, Józef Kołucki i Franciszek Węglak — z Kutno; Edward Opic, Jan Konopacki, Anna Konopacka, Michał Baranowski oraz Jan Klabuhn, żona jego Antonina oraz dzieci Edmund i

Konrad — wszyscy z Chelma na Pomorzu; Wiktor Skrzypulec i Józef Sowa — z Katowic; Bolesław Drozdek i Józef Misztala — z Piotrkowa; Jan Szłapiński i Stanisław Wróblewski — z Chojnic; Wojciech Bednarek z Łodzi, Stefan-Józef Borkowski i Stefan Wysocki — z Ciechanowa, Klara Kaja z Bydgoszczy, Wawrzyniec Kucharski z Łęczycy, Władysław Wieczorek — z Szymanowa, Jan Gawiński z Pruszkowa, Jan Sobieraj i Andrzej Łęga — z Dobrego, Wojciech Sieran ze Zbąszynia — Porazina, Franciszek Wieczorek, Franciszek Sroczyński i Władysław Kaczmarek — z Warszawy, Stefan Grabowski, Jan Kędziński i Leon Hildebrand (adresy nie ustalone), a nadto 4-ch mężczyzn, kobieta około lat 30-tu i chłopiec około lat 12-tu — niewiadomych nazwisk i adresów.

Zabitych pochowano w 6-ciu zbiorowych mogiłach na Bródnie. Dalsze odgrzebywanie ofiar ze względu na silne mrozy i śnieg przerywano do wiosny.

Rokowania gospodarcze między Stanami Zjednoczonymi i Argentyną napotykają na trudności.

Buenos Aires, 4 stycznia. — Ambasador St. Zjednoczonych Armour wręczył ministrowi spraw zagranicznych Argentyny, Cantillo odpowiedź na notę skierowaną do Waszyngtonu w sprawie zastrzeżeń uczynionych przez rząd Argentyny, a dotyczących niepomysłnego przebiegu rokowań gospodarczych między obydwu temi państwami. Protest Argentyny skierowany

jest przedewszystkiem z powodu braku zainteresowania Stanów Zjednoczonych dla wwozu zboża i mięsa, jak również z powodu trudności w obrocie dewizowym.

Okręty handlowe Australji w pełnym uzbrojeniu.

Nowy Jork, 4 stycznia. — Z Sidney (Australia) donosi „New York Times”, że australijskie okręty handlowe mają być uzbrojone w działa o kalibrze 10 cm.

Zapominalscy architekci

Opowieść o ratuszu miasta Schilda, przy którego budowie zapomniano o oknach tak, że obywatele tego miasta musieli przynosić światło dzienne w workach, nie jest znowu tak nieprawdopodobną, jakby się to wydawało.

Okazało się mianowicie podczas uroczystego otwarcia pewnego budynku rządowego w Madison (USA), którego budowę przedsięwzięto w wielkim pośpiechu i równie szybko przeprowadzono, że w tym całym pośpiechu zapomniano pozostawić otwory na założenie okien. Mury wznosiły się wysoko, ale żaden otwór nie przepuszczał światła dziennego.

Historia budownictwa zna wiele przykładów tego zapominalstwa ze strony architektów. Nawet najnowsze czasy fachowcy nie potrafili usunąć ze świata tego rodzaju zapominalskich architektów. Tak np. przy budowie nowego urzędu pocztowego w Chicago zapomniano... wybudować schodów. Architekt zapominał także o umieszczeniu toalet w budynku.

Pewien zakład kąpielowy, wybudowany we Francji, posiadał bardzo ładnie skonstruowaną halę pływacką, nad którą jeszcze znajdowało się jedno piętro. Całość byłaby prawdziwym cudem konstrukcyjnym, gdyby nie to, że zapomniano... wybudować schodów, wiodących na piętro, znajdujące się nad pływalnią. Oczywiście schody te następnie dobudowano, ale już całe piękno konstrukcji było zniweczone, gdyż schodów tych nie dało się pomieścić wewnątrz murów. Musiano wybudować je na zewnątrz budynków, podobnie jak to się robi przy budowie specjalnych schodów ratunkowych, na wypadek pożaru.

Niemniej oryginalną jest anegdota o architekcie, który opracowując plany nowoczesnej willi, zapominał umieścić na planach drzwi do jednego z pokoi. Murarze dostosowali się do planów i wybudowali dom, jak było przewidziane w planach, pozostawiając ów pokój bez dostępu. Po wybudowaniu domu właściciele mieszkali w nim przez cały rok i nikt nie miał pojęcia, że znajduje się w nim jakiś ubikacja, której jeszcze nie widzieli. Dopiero przy jakiejś okazji przybył do owego domu ów „pomysłowy” architekt, który natychmiast spostrzegł swój błąd i uradowanej rodzinie „otwierał” jeszcze jeden pokój do dyspozycji.

Poszukiwanie się wzajemnie

KOWALSKA
Janina — Warszawa, proszona jest przez rodzinę Łoskiej Jadwigi o podanie swego adresu: Miłobądz, Kraków, Starowisła 1. Wędliniarnia. 98

HIPOLITA
Fijałkowskiego — plutonowego — kłopotliwie widział po dniu 24 września lub wie o miejscu jego pobytu, proszony jest o powiadomienie za wynagrodzeniem żony: Kielce, ul. Czerwotaków 144. 189

DWORAK
Marjan pp. rezerwy 16 pułku piechoty (saper) Tarnów. Pp. oficerów i szeregowych o jakakolwiek wiadomości proszę żonę Marię, Pałaki 2. Pinczów. 229

KTOBY
wiedzieli, gdzie znajduje się obecnie Adam Stankiewicz, który wyszedł na poszukiwanie żony w kierunku Przemysłu — Lwów 10 listopada, proszony jest o łaskawe powiadomienie żony. Celina Stankiewicz, Sosnowiec, Jasna 24. 301

Wolne posady

URZĘDNIKA
aryjska potrzebna zarząd do Krakowa — warunki: perfekcyjnie, stenograficznie, maszynopisanie, pracowitość, uczciwość, dobra prewencja — pierwszeństwo niezamężnym, wysiedlone z zachodu. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 125”. 125

UZDOLNIONA
panienkę w ekpedycji masarskiej — pracę przyjmie zaraz. Teohowicz, Mały Rynek 4. 162

DOCHODZĄCA
dobrze polecona, starsza służąca przyjmie. Radziwiłłowska 11, m. 3. 151

Posad poszukują

STENOGRAFA
zdolna, młoda, aryjska, mgr. praw, maszyną, znajomość niemieckiego i francuskiego, dobra prewencja, poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 13079”. 13079

ABSOLWENT
Licem Administracji, stracił głód, poszukuje zajęcia poprzeczne, lekcje, do topa. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 234”. 234

KORRESPONDENT
niemiecki, polski (rosyjski), biegły w słowie, piśmie, przyjmie posadę. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 319”. 319

21-LETNIA
urzędniczka szuka jakiegokolwiek zajęcia do towarzysystwa lub pomocy domowej. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 370”. 370

DZIENNIKARZ
Lwowski, bardzo solidny, władca niemieckim, ukraińskim, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 446”. 446

BUCHALTER
bilansista, długolaty praktyk — znawca spraw podatkowych, organizuje, prowadzi buchalterię sklepów i przedsiębiorstw, — język niemiecki. Zakopane, Biuro Ziemie „Morskie Oko”. 365

Kupno

KUPIE
dom za gotówkę 14.000 — 16.000 zł (może też być dług) wprost od właściciela. Pośrednicy wykuceni. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 339”. 339

SZTUCIEC
na 12 osób kupię. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 126”. 126

KUPIE

parcele niedaleko tramwaju. — Gotówka zaraz. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 317”. 317

TRYKOTARSKA

maszynę Nr 8 albo 9 kupię. Gązowa 11/14. 236

KUPIE

złota bransoletka, zegarek i pierścionek. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 90”. 90

MAM

200.000, kupię kamieniec lub parcelę domek, gospodarstwo tyko od właściciela. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 13054”. 13054

KUPIE

biżuterię, łańcuszek, pierścionek, bransoletkę, złotą lub kartki zastawnicze. Zamenhafa 9, mieszkanie 2a, godz. 3-6. 26

NOSZONA

meska garderoba kupię, place najlepsze ceny: Gązowa 11, m. 14. 84

MASZYNY

do szycia bebenkowe używane, kupujemy. Piaciny najwyszczceny. Kriener, Kraków, Zwierzyniecka 6. 13077

KAMIENICE

ewentualnie niewykończona — względnie parcele niedaleko śródmieścia, oraz domek lub parcele niedaleko tramwaju, kupię. Pośrednicy wykuceni. Kraków, Wielopole 10, m. 13. 119

NATYCHMIAST KUPIE

wprost od właściciela parcele uzbrojona lub nieruchomości w cenie od 15.000 — 35.000 zł. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 13178”. 13178

ZŁOTE

pierścionki, obrączki, łańcuszki, bransoletki kupię. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 335”. 335

KSIAŻECZKĘ

oszczędnościową Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa na kwotę 10.000 — 15.000 zł. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 335”. 335

ZASTAWNICZE

kartki, — złote przedmioty kupię. Place najwyższe. Kraków, Rynek 43 A — B II p. m. 4. 441

KUPIE

nowoczesny tapczan w dobrym stanie okazynie oraz stół, szafę, krzesła, łóżko. Ul. Jabłonowskich 4/4, 12-16. 373

MOTOCYKL

lub motorową szafę trójdziałową, toaletkę cenną kupię. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 370”. 370

LISA

srebrnego, niebieskiego, futro damskie kupię. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 448”. 448

NAJTANIEJ

kupisz, najszybciej sprzedasz — przez Sklep Komisyjny Kupisz — Sprzedasz — Zarobisz. — Rynek Główny 26. 310

WELNĘ

owczą do przeróbki, kompie, pałki — zakupię. Zgłaszac Biuro Ogłoszeń Sienna 12, Kraków pod „T. Paszkowski”. 307

PATEFONY

stare uawet ze słuchawkami. Dwerzynieckiego 7, m. 9. 314

KUPIE

złoty dom w tramwaju — gotówka 35.000. — Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 816”. 816

KUPIE

Wiatrowe auto-matyczne, dwa dywany perskie, uprząż na konia, deski modrzewiowe suche, siatki do ogrodzenia. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 223”. 223

ŁÓŻ

topiony, surowy oraz inne tkaniny w każdej ilości. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 197”. 197

KUPIE

parcele w cenie do 12 tysięcy. — Kraków, Mogileńska 16, sklep o-buwia. 199

KUPIE

kawę, herbatę, kakao każdą ilość. Zgłoszenia z próbkami codziennie od 11-12: Biuro ogłoszeń „Par”. Kraków, Rynek 46. 283

KUPIE

lepsze znaczki pocztowe i wszelkie bloki polskie i zagraniczne. Zgłoszenia, również z prowincji: Filatelia, Kraków, Długa 14. 177

KUPIE

złoty papierosnik, bransoletka, złoty zegarek męski, damski i pierścionek złoty. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 280”. 280

KUPIE

w dobrym stanie futro damskie — możliwe luzne i jasne. Zgłoszenia do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 279”. 279

NAJKORZYSTNIEJ

nabyć lub sprzedać można parcelę, domy przez „Pościech”. Kraków, Starowisła 21. — Zgłoszenia bezpłatne. 13016

KUPIE

stare żelazo i maszyn: Kraków, Krakuska 32. — Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 13178”. 13178

KUPIE

okazyjnie sante, brylanty lub lekkie powozy, w dobrym stanie. Zgłoszenia: Kraków, Grodzka 60. „Biuro „Wawel”. 13066

PIANINO

maszynę Singera, jadalnię, szafę trójdziałową kupię zaraz okazynie. Biuro „Wawel”. Kraków, Grodzka 60. 13064

BIBLIOTEKE

polską, używaną, znanych autorów kupię zaraz. Wia-domość: Gońiec Krak., Kraków, „Nr. 350”. 350

KUPIE

złoty listkowie — podłotnicze. Wiadomość: Łaskiewicz, Kraków — Basztowa 9. 263

KUPIE

okazyjnie szklana gablotka i piecyk gazowy. Zgłoszenia: Bar Ludowy, ul. Starowisła 8. 258

ŁÓŻKO

składane metalowe z materacem, czyste, okazynie kupię. Zgłoszenia z ceną: Gońiec Krak., Kraków, pod „Nr. 353”. 353

KUPIE

kiłka, kilkanaście mórg gruntu, gospodarstwo, najchętniej okolice Krakowa. — Wiadomość: Gońiec Krak., Kraków, „Nr. 361”. 361

SELKINOWE

futro damskie okazynie kupię. Zgłoszenia: Gońiec Krak., Kraków, „Nr. 440”. 440

PIANINO

używane, dobrej marki kupię. Zgłoszenia: Kraków, „Gońiec Krakowski”. „Nr. 337”. 337

W WIELICZCE

kupię parcelę budowlaną. Zgłoszenia: Kraków, „Gońiec Krakowski”. „Nr. 336”. 336

ZEGAREK

lub bransoletkę, złotą kupię, place najwyższe. „Pościech”. Starowisła 21. 13017

KUPIE

Wszystkie realności Gotówka na rękę. Sklep Komisyjny: Kupisz — Sprzedasz — Zarobisz. Rynek Główny 26. 311

SPRZEDAM

maszynę do szycia krawiecką, prawie nową — Krowoderska 52. 449

PARCELE

155-sajnowa, uzbrojona, dom piętrowy, — dochód 2.160, tramwaj — okazynie 46.000. Parcele ogród, 40 drzew owocujących, przy Krakowie, stać ko-łowej — 15.000, sprzeda Skowronski, Rynek 39. 371

FORTEPIAN

Erbara krótki, prawie nowy, — mechanika angielska, sprzeda Podwale 7, m. 4. 371

HALA KOMISOWA

„Wszystko dla wszystkich” Kraków, Wiślna 4, parter. Przyjmuję w komis, kupię — sprzedaje wszelkie urządzenia domowe, biurowe, dywany, obraz, fortepiany, pianina, lustry, porcelanę, zastawę, biżuterię, garderobę itp. Plac gotycki. Uwaga! — Wiślna 4. 13292

PIANINO

fortepian, garderie, meble, — sprzedam okazynie Karmelicka 17, m. 9. 259

PARCELA

centrum 120 sążni, 45.000 sprzeda Biuro Szachowskiego — Karmelicka 17. 260

SPRZEDAM

buty narciarskie, kurtki. Oglądać można przedpołudniem. Zwierzyniecka 16, m. 4. 253

SALONIK

kręty brokatem, plafon szafkowy, płyty, sprzedam. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 264”. 264

SPRZEDAM

okazyjnie nowo-rodzoną jadalnię, orzech kaskaski. Juliusza 26a, m. 7, godz. 15-16. 232

KAMIENICA

nowobudowana, pełnokomfortowa, 38-ubikacyjna, długoterminowa. 16.000, dopłata 135.000. — Dom 12-ubikacyjny o-groń, dług 20.000, dopłata 25.000. — Parcele uzbrojone przy tramwaju — cena 10.000, 12.000, 13.000, 14.000, 20.000 i 24.000, — nadto szereg realności okazynie sprzeda „Lokata”. Łobzowska 4. 228

ELEKTROLUX

okazyjnie sprzedam. Wiadomość: Mietniowski, — Strzeżenie 15, — podwórz. 432

SZKŁO

okienne, roboty szklarskie — wykonuje Zakład Osiek, Florjańska 38. 438

TATRE

4-ke limuzyna 4 osobowa, stan do bry, sprzedam Kraków, ul. Straszewskiego 13 m. 2. 332

Matrymonialne

30-LETNIA — pozna w celu matrymonialnym panią miłą, inteligentną, niezależną. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 238”. 238

WIDOWIEC

emeryt lat 45 po-żna panią, cel matrymonialny. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 231”. 231

Lokale

dom mieszkalny 3- do 5-pokojowe, z 5-ubikacyjną o-groń, wynajmę lub wydzierżawę od zaraz. Oferty: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 322”. 322

SKLEP

spółczyży zaraz do sprzedania: Kraków, Piotra Michałowskiego 14. 24

4.000

sążni ziemi ornej, stawek na ryby, parceli budowlana, okolice Czyżyn pod Krakowem, sprzedam. Wiadomość: Re-s-tauracja Szypuły, Prądnik Czerwony, Piłsudskiego 13. 349

SZKŁO

okienne w każdej ilości wszelkich rozmiarów i grubości sprzedaje najtaniej — Szklarniowa Zab-kowice, Kościelna 19. E. Kowalik. 300

NAJSZYBCIEJ

wszelkie realności Gotówka na rękę. Sklep Komisyjny: Kupisz — Sprzedasz — Zarobisz. Rynek Główny 26. 311

SPRZEDAM

maszynę do szycia krawiecką, prawie nową — Krowoderska 52. 449

PARCELE

155-sajnowa, uzbrojona, dom piętrowy, — dochód 2.160, tramwaj — okazynie 46.000. Parcele ogród, 40 drzew owocujących, przy Krakowie, stać ko-łowej — 15.000, sprzeda Skowronski, Rynek 39. 371

FORTEPIAN

Erbara krótki, prawie nowy, — mechanika angielska, sprzeda Podwale 7, m. 4. 371

HALA KOMISOWA

„Wszystko dla wszystkich” Kraków, Wiślna 4, parter. Przyjmuję w komis, kupię — sprzedaje wszelkie urządzenia domowe, biurowe, dywany, obraz, fortepiany, pianina, lustry, porcelanę, zastawę, biżuterię, garderobę itp. Plac gotycki. Uwaga! — Wiślna 4. 13292

PIANINO

fortepian, garderie, meble, — sprzedam okazynie Karmelicka 17, m. 9. 259

PARCELA

centrum 120 sążni, 45.000 sprzeda Biuro Szachowskiego — Karmelicka 17. 260

SPRZEDAM

buty narciarskie, kurtki. Oglądać można przedpołudniem. Zwierzyniecka 16, m. 4. 253

SALONIK

kręty brokatem, plafon szafkowy, płyty, sprzedam. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 264”. 264

SPRZEDAM

okazyjnie nowo-rodzoną jadalnię, orzech kaskaski. Juliusza 26a, m. 7, godz. 15-16. 232

KAMIENICA

nowobudowana, pełnokomfortowa, 38-ubikacyjna, długoterminowa. 16.000, dopłata 135.000. — Dom 12-ubikacyjny o-groń, dług 20.000, dopłata 25.000. — Parcele uzbrojone przy tramwaju — cena 10.000, 12.000, 13.000, 14.000, 20.000 i 24.000, — nadto szereg realności okazynie sprzeda „Lokata”. Łobzowska 4. 228

ELEKTROLUX

okazyjnie sprzedam. Wiadomość: Mietniowski, — Strzeżenie 15, — podwórz. 432

SZKŁO

okienne, roboty szklarskie — wykonuje Zakład Osiek, Florjańska 38. 438

TATRE

4-ke limuzyna 4 osobowa, stan do bry, sprzedam Kraków, ul. Straszewskiego 13 m. 2. 332

Matrymonialne

30-LETNIA — pozna w celu matrymonialnym panią miłą, inteligentną, niezależną. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 238”. 238

WIDOWIEC

emeryt lat 45 po-żna panią, cel matrymonialny. Zgłoszenia: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 231”. 231

Lokale

dom mieszkalny 3- do 5-pokojowe, z 5-ubikacyjną o-groń, wynajmę lub wydzierżawę od zaraz. Oferty: Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 322”. 322

SKLEP

spółczyży zaraz do sprzedania: Kraków, Piotra Michałowskiego 14. 24

4.000

sążni ziemi ornej, stawek na ryby, parceli budowlana, okolice Czyżyn pod Krakowem, sprzedam. Wiadomość: Re-s-tauracja Szypuły, Prądnik Czerwony, Piłsudskiego 13. 349

SZKŁO

okienne w każdej ilości wszelkich rozmiarów i grubości sprzedaje najtaniej — Szklarniowa Zab-kowice, Kościelna 19. E. Kowalik. 300

LOKALU

sklepowego większego centrum miasta poszukuje. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 209”. 209

NOCLEGI

przejeżdżny czyste, wygodne, pokój niekierujący, śródmieście. Krowoderska 14/5. 248

NOCLEGI